

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecător: A. Negru
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Iu.Cimpoi, I.Secieru, A.Danilov

DECIZIE

23 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător: Iulia Sîrcu,
judecători: Galina Stratulat, Nicolae Craiu
Dumitru Mardari, Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de către Troihina Tatiana,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Troihina Tatiana
împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Asociația Medicală Teritorială
Buiucani” cu privire la anularea ordinului, restabilirea la lucru, repararea
prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 03 februarie 2017, Troihina Tatiana a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Asociația Medicală Teritorială
Buiucani” (în continuare IMSP AMT Buiucani) cu privire la anularea ordinului,
restabilirea la lucru, repararea prejudiciului material și moral.

Pe parcursul examinării cauzei în fond, la 28 martie 2017 reclamanta a depus
o cerere de concretizare a pretențiilor, în motivarea căroră a indicat că în luna iulie
1993 a fost angajată în funcția de jurist la spitalul nr. 1 pentru copii din or. Chișinău
unde în anul 1995 prin transfer a fost angajată în funcția de jurist la Asociația
Medicală Teritoriale Buiucani, iar din anul 1995 până la data eliberării –
07 noiembrie 2016 a activat în funcția de jurist în cadrul IMSP AMT Buiucani,
denumirea funcției de jurist pe care o ocupa nefiind modificată sau schimbată.

A comunicat că prin ordinul directorului IMSP AMT Buiucani nr.231 din
04 noiembrie 2016 a fost eliberată din funcția de jurist al IMSP AMT Buiucani, în
temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) Codul muncii.

Consideră ordinul ilegal și neîntemeiat, iar concedierea sa nemotivată,
invocând în acest sens că, la 05 septembrie 2016, șefa secției resurse umane al AMT
Buiucani dna V. Popa i-a adus la cunoștință ordinul nr. 157 din 19 august 2016 și
un preaviz în care era stipulat că funcția de jurist-consultant pe care ar fi ocupat-o

se reduce, iar în temeiul ordinului nr. 157 din 19 august 2016 „Cu privire la modificarea statelor de personal al IMSP AMT Buiucani” a fost emisă decizia Consiliului Administrativ al IMSP AMT Buiucani din 15 iulie 2016 privind modificări la divizarea statelor de personal al IMSP AMT Buiucani, în care era stipulat că funcția de jurist-consultant se reduce și nici de cum funcția de jurist în care a fost angajată.

A mai invocat reclamanta că actele Consiliului Administrativ al IMSP AMT Buiucani nu au nici o valoare juridică, deoarece sunt contrare Regulamentului IMSP AMT Buiucani (secțiunea 2, Consiliul Administrativ), înregistrat la Camera Înregistrării de Stat la 19 iunie 2014, potrivit căruia Consiliul Administrativ este constituit de către fondator pe un termen de 4 ani și își exercită atribuțiile sale în conformitate cu legislația în vigoare și cu prezentul regulament.

A menționat Troihina Tatiana că contrar art. 88 alin. (1) lit. c) Codul muncii, nu i-au fost propuse toate locurile vacante din statele IMSP AMT Buiucani, cum ar fi funcțiile de inspector în secția resurse umane sau specialist serviciu personal din Asociație.

A afirmat reclamanta că în anul 2011 a fost aleasă pe un termen de 4 ani în calitate de membru al Comitetului Sindical din IMSP AMT Buiucani. Deci, administrația nu a avut dreptul să o concedieze din funcție, deoarece acest fapt contravine art. 388 alin. (4) Codul muncii, potrivit căruia concedierea salariaților care au fost aleși în organele sindicale indiferent de faptul dacă au fost eliberați sau nu de la locul de muncă de bază, nu se admite timp de 2 ani după expirarea mandatului, iar Comitetul Sindical al IMSP AMT Buiucani este obligat să apere drepturile salariaților, condiție ce nu se atestă la caz, or, în speță s-a încălcat grav dispozițiile art. 389 Codul muncii când Comitetul Sindical a dat acordul la concedierea sa din funcție.

A susținut că i-a fost achitată deplin indemnizația de eliberare din serviciu conform art. 186 alin. (1) lit. a) Codul muncii.

Din considerentul că timp de 23 de ani a activat în funcția de jurist, nu a fost sancționată niciodată, a primit premii și diplome, iar administrația care în timpul dat este la conducerea Asociației, intenționat a bruscat-o, i-a încălcat demnitatea și onoarea, i-a divulgat datele cu caracter personal și consecințele abuzului de serviciu și tortura psihică inumană și discriminatoare, s-au reflectat asupra sănătății sale foarte mult, tratament primește până acum și va fi nevoită să primească toată viața, cauzându-i, astfel, prejudicii morale, fizice și materiale considerabile, Troihina Tatiana a depus prezenta cerere de chemare în judecată, solicitând inclusiv prin cererea de concretizare a pretențiilor din 28 martie 2017, examinarea cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă (art.355 alin. (4) Codul muncii), anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 cu privire la concedierea sa în legătură cu reducerea statelor de personal al IMSP AMT Buiucani, restabilirea la locul de muncă conform art. 89 alin. (1)-(3) Codul muncii, achitarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în sumă de 15200 lei, achitarea premiilor pentru anul 2016 în mărime de două salarii în sumă de 7600 lei, achitarea sumei de 208,61 lei pentru procurarea medicamentelor, precum și compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea eliberării din serviciu

(consultarea specialiștilor) conform art. 90 alin. (2) lit. (b) Codul muncii în sumă de 5000 lei și repararea prejudiciului moral conform art. 90 și art. 329 alin. (1) Codul muncii în sumă de 400000 lei (f.d.3-5,35-38).

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 iunie 2017, pretenția invocată în cererea de chemare în judecată de către Troihina Tatiana privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 a fost respinsă ca tardivă. În rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate (f.d.213).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017 a fost respins apelul declarat de către Troihina Tatiana și a fost menținută hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 05 iunie 2017.

Invocînd netemeinicia și ilegalitatea deciziei enunțate, la 12 februarie 2018, Troihina Tatiana a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi, prin care cererea de chemare în judecată privind anularea ordinului, restabilirea la lucru, repararea prejudiciului material și moral, să fie admisă în sensul declarat.

În susținerea recursului a indicat că la examinarea cauzei instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel, a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea, și anume, Curtea de Apel Chișinău a interpretat și aplicat eronat normele de drept materiale și procedurale, în special prevederile art.86, 89, 322 alin.(2) și art. 355 Codul muncii.

A menționat că prin omisiunea de a analiza argumentele invocate în apel, părții contestate i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenția Europeană, ceea ce este inadmisibil.

Astfel, Curtea de Apel Chișinău nu a efectuat un examen efectiv asupra argumentelor părții apelante care a reiterat, printre altele, că opunerea termenului de prescripție revedendicărilor înaintate prin cererea de precizare a pretențiilor nu anihilează necesitatea examinării temeiniciei și legalității cerințelor expuse în cererea de chemare în judecată.

În rezultat, instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțînd hotărâri neîntemeiate de respingere a cererii de chemare în judecată, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei (vol.II,f.d.19-23).

La data de 05 martie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimătei copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (vol.II,f.d.27).

La 17 aprilie 2018, IMSP AMT Buiucani a depus referință, solicitînd respingerea recursului declarat de Troihina Tatiana ca fiind inadmisibil (vol.II,f.d.29).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, având în vedere faptul că, decizia recurată a fost pronunțată la 12 decembrie 2017 (vol.II,f.d.7), iar recursul a fost depus la 12 februarie 2018 (vol.II,f.d.19).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 aprilie 2018, recursul declarat de către Troihina Tatiana, a fost considerat admisibil și fără a prejudicia fondul a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători (vol.II,f.d.42).

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum denotă actele cauzei, Troihina Tatiana a fost angajată în cadrul IMSP AMT Buiucani în funcția de jurist, iar prin ordinul intimat nr. 231 din 04 noiembrie 2016 „Cu privire la concedierea în legătură cu reducerea statelor de personal al IMSP AMT Buiucani”, recurenta Troihina Tatiana a fost eliberată din funcția ocupată în temeiul art. 88 alin. (2) Codul muncii.

La fel, s-a constatat că, ordinul nominalizat i-a fost adus la cunoștința recurente la 04 noiembrie 2016, ceea ce se confirmă prin semnătura aplicată de ultima pe ordinul vizat (f.d.9).

Din considerentul că, după cum invocă reclamanta că ordinul de concediere este ilegal și neîntemeiat, iar concedierea sa nemotivată, la 03 februarie 2017, a depus prezenta cerere de chemare în judecată, solicitând inițial examinarea cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă (art.355 alin. (4) Codul muncii), restabilirea la locul de muncă conform art. 89 alin. (1)-(3) Codul muncii, repararea prejudiciului material și moral, achitarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea eliberării din serviciu (consultarea specialiștilor) conform art. 90 alin. (2) lit. (b) Codul muncii în sumă de 5000 lei, achitarea pentru fiecare zi de întârziere în valoare de 0,1 din suma neplătită în termen – 2000 lei (f.d.3-5), ca mai apoi pe parcursul examinării cauzei în fond, la 28 martie 2017 să depună în temeiul art. 60 CPC o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând examinarea cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă (art.355 alin. (4) Codul muncii), anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 cu privire la concedierea sa în legătură cu reducerea statelor de personal al IMSP AMT Buiucani, restabilirea la

locul de muncă conform art. 89 alin. (1)-(3) Codul muncii, achitarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în sumă de 15200 lei, achitarea premiilor pentru anul 2016 în mărime de două salarii în sumă de 7600 lei, achitarea sumei de 208,61 lei pentru procurarea medicamentelor, compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea eliberării din serviciu (consultarea specialiștilor) conform art. 90 alin. (2) lit. (b) Codul muncii în sumă de 5000 lei, repararea prejudiciului moral conform art. 90 și art. 329 alin. (1) Codul muncii în sumă de 400000 lei (f.d.35-38).

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia ca pretenția invocată în cererea de chemare în judecată de către Troihina Tatiana privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 să fie respinsă ca fiind tardivă, iar în rest pretențiile să fie respinse ca fiind neîntemeiate (f.d.213).

În susținerea soluției date instanța de fond, a reținut că cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său, iar la caz, termenul de prescripție pentru apărarea dreptului încălcat pentru reclamantă a început să curgă la 04 noiembrie 2016 – data când Troihina Tatiana a aflat despre emiterea ordinului de concediere și a expirat la 04 februarie 2017, aceasta fiind ultima zi de depunere a acțiunii privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 cu privire la concedierea sa. Necătând la aceasta, reclamanta s-a adresat cu cererea privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 la 28 martie 2017.

Referitor la celelalte pretenții invocate de către Troihina Tatiana în cererea de chemare în judecată, acestea au fost respinse, deoarece la caz, în legătură cu contestarea tardivă, ordinul de concediere nu a fost supus controlului judiciar și pe cale de consecință produce efecte juridice (f.d.216-218).

Judecând apelul declarat de către Troihina Tatiana, instanța de apel l-a respins și a menținut hotărârea primei instanțe.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a respins pretenția reclamantei-apelante privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 ca fiind depusă tardiv, or, declanșarea unui proces peste 3 luni de la data când salariatul a aflat despre încălcarea dreptului său, contravine principiului securității raporturilor juridice și o violare a art. 1 Protocolul nr. 1 Adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (cauza Dacia SRL din 18.03.2008) unde Curtea a considerat, că înrăutățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar trebui să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat fără discriminare în favoarea statului, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice.

La caz, instanța de apel a mai menționat că opunerea termenului de prescripție revendicării înaintate, anihilează necesitatea examinării pretenției înaintate, astfel încât reclamanta-apelantă Troihina Tatiana este sancționată prin efectul legii prin stingerea elementului de protecție juridică a dreptului său material.

În consecință, Curtea de Apel Chișinău a conchis că concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii pretenției privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 ca fiind depusă tardiv este justă, ea avînd la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, conform cerințelor art. 130 CPC (vol.II,f.d.8-16).

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. Instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În conformitate cu art. 355 alin. (1) lit. a) Codul muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 luni de la data cînd salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

Studiind și lecturînd actele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ statuează cu certitudine, că la 03 februarie 2017, Tatiana Trohina a depus la instanța de judecată cerere de chemare în judecată, în ordinea art.89 Codul Muncii, solicitînd „admiterea cererii (art.355 alin.(1) Codul Muncii), examinarea cererii privind soluționarea litigiului de muncă (art.355 alin.(4) Codul Muncii), restabilirea la locul de muncă (art. 89 alin. (1)-(3) Codul Muncii), repararea prejudiciului moral și material (art.329, alin.(1) Codul Muncii), achitarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, compensarea cheltuielilor suplimentare, consultația specialiștilor 5 000 lei, achitarea pentru fiecare zi de întârziere în valoarea de 0,1 % din suma neplătită în termen - 2000 lei”.

Colegiul în acest sens mai reține, că după cum rezultă din cererea de chemare în judecată menționată reclamanta invocă că „pe data de 07 noiembrie 2016 am fost eliberată din funcția de jurist al IMSP AMT Buiucani în baza ordinului nr. 231 conform art. 86 alin.(1) lit. c) Codul Muncii(reducerea cadrelor). Cu ordinul dat nu sunt de acord și îl consider pasibil de anulare”.

Ulterior prin cererea de precizare a pretențiilor reclamanta solicită „admiterea cererii, examinarea cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă, anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 cu privire la concediere,

restabilirea la locul de muncă, achitarea salariului pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în sumă de 15 200 lei, achitarea premiilor pe anul 2016 în mărime de 2 salarii 7 600 lei, achitarea sumei de 208,61 lei pentru medicamente, compensarea cheltuielilor suplimentare în valoare de 5000 lei, repararea prejudiciului moral în valoare de 400 000 lei”. (f.d.37-38)

Practic această cerere de chemare în judecată (cererea de bază cu concretizările indicate în cererea de precizare) a fost acceptată și examinată de instanța de fond, fapt confirmat prin partea introductivă a hotărârii primei instanțe.

Colegiul reține că având o asemenea cerere de chemare în judecată, cererea de bază cu concretizările indicate în cerere de precizare, atât instanța de fond, cât și cea de apel s-a limitat la examinarea unei pretenții din cererea de precizare a pretențiilor și anume anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 cu privire la concediere, atribuindu-i calificativul „determinant” „principal” i-ar celelalte pretenții „subsecvente”. Mai mult ca atât au concluzionat, că dat fiind faptul că pretenția principală este tardivă, cele subsecvente fără a verifica fondul urmează a fi respinse ca neîntemeiate.

Instanța de recurs conchide, că concluziile instanțelor ierarhic inferioare sunt primite contrar prevederilor legale, fiind determinante de o examinare superficială și interpretare greșită circumstanțelor de fapt și de drept a litigiului dedus judecării.

Respectiv, la caz, instanța de recurs menționează că reclamanta și-a exercitat în termen dreptul său la contestarea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 „Cu privire la concedierea sa în legătură cu reducerea statelor de personal al IMSP AMT Buiucani” prin depunerea cererii de chemare în judecată inițiale la 03 februarie 2017, prin care a solicitat examinarea cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă (art.355 alin. (4) Codul muncii), restabilirea la locul de muncă conform art. 89 alin. (1)-(3) Codul muncii, repararea prejudiciului material și moral, achitarea salariului pentru întreaga perioada de absență forțată de la muncă, compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea eliberării din serviciu (consultarea specialiștilor) conform art. 90 alin. (2) lit. (b) Codul muncii în sumă de 5000 lei, achitarea pentru fiecare zi de întârziere în valoare de 0,1 din suma neplătită în termen – 2000 lei (f.d.3-5).

Aici, instanța de recurs menționează că neindicarea în cererea de chemare în judecată a solicitării privind anularea ordinului de concediere nu înseamnă necontestarea concedierii, în situația în care din cuprinsul cererii de chemare în judecată respective rezultă cu certitudine că reclamanta nu este de acord cu concedierea sa, invocând în acest sens motive de fapt și de drept în susținerea poziției sale.

Ca urmare, examinarea litigiului de muncă sub aspectul restabilirii în funcție a persoanei ce invocă ilegalitatea concedierii, precum și argumentele invocate în acest sens, presupune obligativitatea pozitivă a instanțelor de judecată de a se pronunța cu privire la aceste aspecte, indiferent de contestarea sau necontestarea actului de concediere, adică la caz în virtutea respectării principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil, instanțele de judecată ierarhic inferioare urmau să examineze litigiul de muncă dedus judecării și toate aspectele invocate în legătură cu acesta, inclusiv ilegalitatea concedierii recurente.

Mai mult decât atât, faptul că recurenta Troihina Tatiana nu a solicitat prin cererea de chemare în judecată inițială anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 nu denotă că dânsa pe parcursul examinării cauzei nu poate să-și rezerveze un asemenea drept special procedural, condiție ce se atestă la caz.

Or, la 28 martie 2017 reclamanta a depus în temeiul art. 60 CPC o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care și-a concretizat pretențiile sale anterioare, solicitând inclusiv și anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 „Cu privire la concedierea sa în legătură cu reducerea statelor de personal al IMSP AMT Buiucani” (f.d.35-38).

În acest sens, se va remarca că unul din argumentele, asupra cărui a insistat Troihina Tatiana pe parcursul judecării cauzei în instanța de apel a fost faptul că, în prezenta speță termenul de prescripție pentru inițierea litigiului de muncă instituit de art. 355 alin. (1) lit. a) Codul muncii a fost respectat de recurentă, iar pretenția privind anularea ordinului intimat nr. 231 din 04 noiembrie 2016 a fost înaintată de recurentă prin cererea de precizare a pretențiilor în termenul instituit de art. 60 CPC, or, opunerea termenului de prescripție revendicărilor înaintate prin cererea de precizare a pretențiilor nu anihilează necesitatea examinării temeiniciei și legalității cerințelor expuse în cererea de chemare în judecată.

Instanța de apel, însă, fără a intra în esența acestui argument și fără a supune verificării argumentul dat în raport cu prevederile legale sub imperiul căror urmează a fi judecat prezentul litigiu a constatat că pretenția reclamantei privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 urmează a fi respinsă ca tardiv, deoarece reclamanta s-a adresat cu cererea privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 la 28 martie 2017.

Reieșind din specificul acțiunii deduse judecării, precum și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, era indispensabil de a examina cauza în fond și de a verifica cerințele formulate prin prisma particularităților instituite de Codul muncii.

De asemenea, instanța de recurs conchide că instanța de apel, reieșind din natura juridică a litigiului, urma să verifice dacă pretențiile formulate prin cererea de concretizare a cererii se consideră depusă în termen, atât timp cât acțiunea principală a fost înaintată în termen.

Cu referire la acest fapt, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, în speță, termenul de prescripție pentru apărarea dreptului încălcat pentru recurenta Troihina Tatiana a început să curgă la 04 noiembrie 2016 – data când reclamanta a aflat despre emiterea ordinului de concediere și a expirat la 04 februarie 2017, aceasta fiind ultima zi de depunere a acțiunii, pe când prezenta cerere de chemare în judecată a fost depusă la 03 februarie 2017, adică în interiorul termenului de prescripție.

În aceste condiții, se constată a fi neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată cu referire la faptul că, pretenția reclamantei privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 urmează a fi respinsă ca tardiv, deoarece reclamanta s-a adresat cu cererea privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016 la 28 martie 2017, or, atât timp cât acțiunea principală a fost înaintată în termen, pretențiile formulate prin cererea de concretizare a cererii se consideră a fi depuse

și ele în termen, deoarece la 28 martie 2017, reclamanta nu a făcut nimic altceva decât s-a folosit de un drept special procedural de al său în temeiul art. 60 CPC.

Astfel, aceste circumstanțe au rămas fără o apreciere adecvată de către instanțele de judecată, deși urmau a fi verificate și analizate minuțios întru soluționarea corectă a litigiului.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele de judecată ierarhic inferioare greșit au respins pretenția invocată în cererea de chemare în judecată de către Troihina Tatiana privind anularea ordinului nr. 231 din 04 noiembrie 2016, ca fiind depus tardiv.

Ca consecință, această circumstanță este apreciată de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Or, instanța de apel nu s-a expus asupra fondului cauzei.

În aceste circumstanțe se atestă că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material cu privire la momentul expirării termenului de prescripție pentru adresare cu cerere de chemare în judecată și luând în considerare că cauza a fost examinată în ordine de apel doar prin aspectul tardivității acțiunii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a trimite pricina la rejudecare în vederea examinării fondului pricinii.

Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În contextul dat, instanța de recurs reține că cele descrise cert indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale.

În speță, prezintă relevanță și faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestuia, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, care, este diferită de la caz la caz.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitate să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Distinct de cele mai sus arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o decizie întemeiată și legală, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Troihina Tatiana.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Troihina Tatiana împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Asociația Medicală Teritorială Buiucani” cu privire la anularea ordinului, restabilirea la lucru, repararea prejudiciului material și moral, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecător:

Iulia Sîrcu

judecători:

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari

Dumitru Visternicean